

BİRLİK, DAYANIŞMA VE İNSANÎ İLİŞKİLER

Kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih.

es-Salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihşânin ecmaîn.

Perşembe günü akşamı başlatmış olduğumuz müslüman kardeşlik haftasını, İslâmî kardeşlik haftasını üç gündür mutlu bir şekilde yaşıyoruz. Allah ikram olarak havayı da güzelleştiriyor. Güneşli, tatlı bir hava var. Sanıyorum ailelerimiz, çocuklarımız da muhitten ve havanın durumundan son derece memnunlar. Ben İngiltere'nin devamlı havasının nasıl olduğunu bilmiyorum ama arkadaşlar; “umumiyetle kapalı olur, sıkıntılı olur” diyorlar. Bu bir ikram gibi görünüyor. Dün çok güzel konuşmalar oldu. Çok kaliteli konuşmacılar, çok önemli konuları anlattılar. Bugün biraz daha fazla konuşmacı vardı, daha enteresan değişik konular dinledik, çok memnun olduk, konuşmacılara teşekkür ederiz. Organizatörlere, bu işi hazırlayan kardeşlerimize içtenlikle dua ediyoruz; Allah razı olsun, Allah ecirlerini çok eylesin. Temenni ediyoruz

bu çalışmalar devam etsin, dünyanın başka ülkelerinde de bu çalışmaların faydasını gördük.

a. Eğitim Kampları ve nemi

Sanıyorum kardeşlik eğitim kamplarının 13-14'öncüsü Avusturalya'da olmuştu. Ben onların bir kısmına katıldım. Arkadaşlarımız oradaki konuşmalarımızı yazıya geçirip kitap halinde neşrettiler. İsveç'te kardeşlerimiz güzel toplantılar yapıyorlar. Sanıyorum onların da üçüncü toplantısı oldu. Bu sene gayet güzel yerlerde aile halinde hanımlar, çocuklar ve beyler var.

Bilmiyorum hanımlar burada ne yapıyorlar? Toplantılarda arka tarafa pek bakmadım ama Türkiye'de bizim bu çeşit toplantılarda planlamamız hem beyler için hem de hanımlar için özel konuşmalar ve toplantılar tertiplemek şeklinde oluyordu. Bazı salonlarda hanımlar kendilerine ait, kendilerinin ilgilendiği bazı konuları dinlerler. Bazı salonlarda beyler kendilerinin ilgilendiği konuları dinlerler. Birtakım başka meknlarda da çocuklar pedagoğlar tarafından eğitilirler. Sonunda da beni sergilerine ağırırılar. Küçücük elleriyle bana

çiçekler ikram ederler, sergilerinin kurdelelerini keseriz ve açarız. Yaptıkları el işlerini, eserlerini hayranlıkla seyrederiz. Hanımlarla ilgili çalışmalar burada nasıl yapıldı, bilmiyorum. İnşallah bundan sonraki toplantılarda olur. Çocuklarla ilgili eğitim çalışmalarının olması lazım. Zamanın iyi değerlendirilmesi bakımından bunları da temenni ederiz.

Her gün akşam kapanış konuşması da biraz israf olur. Bu işin sonunda olması lazım. Çok memnunuz. Ben şahsen buradaki konuşmalardan çok güzel şeyler algıladım. Buraya katılabildiğim için çok memnun oldum. Beni daha önce Amerika'ya da, başka ülkelere de çağıran kardeşlerim olmuştu. Doğrusu ben, yabancı dildeki pratiğimin olmaması dolayısıyla çok uluslu ama müslüman ulusların katıldığı çok uluslu toplantılarda pek rahat takip edemiyorum, zorluk çekiyorum. Burada da ortalama olarak konuşmaların % 75'ini anladım. Bazı konuşmaların % 95'ini anlıyorum, bazılarında oran % 60'a düşüyor. Herhalde ortalama %75 eder ama sonuçta güzel, istifadeli konuşmalar oldu. Temenni ederim ki bunların notlarını aldınız, mesajları yakaladınız.

Bugünün konuşmalarını kısaca özetlemek gerekirse ben sabahki konuşmamda Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in yolunu takip etmeniz konusunda iyi bildiğim bir konuda salahiyetle size yol göstermeye çalıştım. O yol Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in sünnetinin yoludur. Ona sımsıkı sarılmamız lazım. Bunu söylemekten son derece büyük rahatlık duyuyorum ve bunun çok doğru bir nasihat olduğunu kabul ediyorum. Sayın konuşmacı Gulennebi (gulamünnebi olabilir mi acaba hy.) Sakıp Bey Efendinin de ismi hoşuma gidiyor. Gulennebi sanıyorum; "servent of nebi" yani "Peygamberin kulu kölesi" demek. İsim çok güzel. Hepimiz bir bakıma Gulennebiyiz. Peygamber Efendimiz'e canımız feda. Tabi o yolda devam etmemiz lazım.

Sonra Şeyh Raşid el-Gannûşî. Biliyorsunuz müslümanlık garip başladı, garip devam ediyor. "Bazı yerlerde ve sonunda da garip olacak." diye hadîsi şerîfin az önce bahsi geçti. Yani gurbette, kendi öz vatanının dışında müslümanların durumu garibanca oluyor. Tabi bu, onun için bir sevaplı durumdur. Bir insan diyar-ı gurbete gitti mi Allah'ın rahme-

tine daha fazla mazhar olur, Allah'ın lütfuna daha çok erer. Onun için Peygamber *sal-lallâhu aleyhi vesellem* Efendimiz bir hadîs-i şerifinde şöyle buyurmuş:

فَطُوبَىٰ لِلْغُرَبَاءِ Fe-tûbâ li'l-gurabâ. "Ne

mutlu garibanlara, gariplere, diyar-ı gurbette olanlara!" Onları sevdiğini ve onların güzel bir durumda olduğunu teselli verici bir ifade kullanarak ifade etmiş. Ne mutlu garibanlara, gariplere, kendi diyarında olmayan sürgünde veya gurbette olanlara!

قِيلَ لَهُ: وَمَنِ الْغُرَبَاءُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ "Demişler ki

'yâ Resûlallah ve *me'l-gurabâ*' gariplerden kastınız nedir, neyi kastediyorsunuz?'"

Tarifi enteresan:

الَّذِينَ إِذَا فَسَدَ النَّاسُ صَلَحُوا Ellezîne yuslihûne

mâ efsede'n-nâs. "Öbür akılsız, beyinsiz, kaprisli, kötü, imansız, izansız, irfansız insanların mahvettiği, tahrip ettiği, bozduğu şeyleri düzeltmeye çalışan, onların ortaya koyduğu fesadı yok etmeye çalışan, cemiyetleri ıslah

etmeye çalışan insanlar.” Onlar birçok yerde garibanlaşıyorlar, garip duruma düşüyorlar. Çünkü doğru söyleyeni dokuz köyden kovuyorlar, kendi öz vatanından çıkarıyorlar ve Allah’ın bir kaderi olarak bir diyar-ı gurbete düşüyor.

Tabi onun müjdeli konuşması, çağımızda muasır İslâmî hareketleri güzel özetledi. Bir idareci olarak, sosyal olayları takip eden bir insan olarak İslâm’ın karşısındaki güçlerin ihtiyarladığını ve çöktüğünü ama İslâm’ın canlı olduğunu güzelce ifade etti. Tabi bu bizim için bir teselli, bir ümit kaynağı. Zaten biz müslümanlar hiç bir zaman ümitsizliğe düşmeyiz. Çünkü bizim sırtımızı kimse yere getiremez. İyi bir müslümanın sırtını kimse yere getiremez. Çünkü müslüman; mücadelede galip gelirse gazi olur, mağlup olursa da şehit olur.

“İsne’l-hüsneyeyn” “Her ikisi de iki iyilikten bir tanesidir.” İkisi de Allah’ın mükâfat verdiği husustur. Bütün sosyolojik tahliller gösteriyor ki istikbal bize gülüyor. Kötülükleri planlayan ve yürüten insanlar bu işi daha uzun zaman götüremeyecekler gibi görün-

yor. Buna hazırlanmalıyız. Bu da bizim için bir mesajdır. Bunun için tedbir almalıyız ve bunun hazırlanmasında üzerimize düşen çalışmaları yapmalıyız.

b. Kapitalist Ekonomi

Mustafa Özel kardeşimizin konuşması da vardı, Allah razı olsun. Ekonomiyi, dünyanın kapitalist, komünist sistemlerini son derece iyi bilen bir kimse olarak kendi öz ifadeleriyle, çok nükteli ifadelerle kapitalist dünyanın özelliklerini, sistem özelliklerini, zaaflarını ve İslâm'dan nasıl korkup tir tir titrediğini anlatması da bizim için müjdeli bir bilgi. Herkes İslâm'dan korkuyor. Bütün hırsızların polisten, canilerin adaletten korkması gibi onlar da İslâm'dan korkuyorlar. "İslâm gelecek, oyunları bitecek ve cezalandırılacaklar." diye korkuyorlar.

Ekonomik durum da öyle. Ekonomide büyük bir sömürü olduğu; şu veya bu yaftalarla şu veya bu yaldızlı sözlerin altında toplumların kandırılıp sömürüldüğü, adil bir ekonomik düzenin olmadığı ama bunu müslümanların kuracağı müjdelenmiş. Konuşmalardan ben bunu algılıyorum. O da güzel. Tabi kapitaliz-

mi tanıtmak bakımından da tezatlarla dikkati çekiyor. “Kapitalist rejim liberalist gibi görünüyor ama aslında hiç de öyle değil; tekelci.” diye tezatlarla gayet güzel vurgu yapan, dikkatimizi çeken çok güzel bir konuşma yaptı.

Asaf Hüseyin beyefendinin konuşmalarını daha az anladım. Çünkü daha hızlı konuştu. Onu tam tahlil edemeyebilirim, bazı önemli noktaları belki yakalayamamış olabilirim ama ana hattı itibarıyla, anladığım kadarıyla sünnîler ile şîîler arasındaki çekişmenin mânasızlığı, anlamsızlığı, yersizliği üzerinde duruyor. Yani “Biz iş birliği yapalım; ‘sen vahhâbîsin, sen şîîsin, sen şu mezheptensin, sen bu mezheptensin’ diye kimlikleri sonra soralım hatta sormayalım.” demek istiyor. Dün de bana; “Vahhâbîler hakkında ne dersiniz?” diye sordular ama orada konuşmalar biraz karıştı.

Muhterem kardeşlerim!

Bakın biz bugün Türkiye olarak gümrük birliğine müracaat etmişiz. Türkiye’de bizim kafamızda olmayan birtakım insanlar; “Biz Avrupa ile kardeşlik içinde olacağız, onlarla beraber olacağız. Her türlü fedakârlıkla, ne

isterlerse hiç pazarlık yapmadan, köle olarak dahi olsa onların yanında olacağız.” diyorlar. Her şartta onlarla olmayı kabul ediyorlar da biz niye şu veya bu kanaatte olan müslüman kardeşlerimizle beraber olmayı düşünmeyelim? Ben bunu Türkiye’de bu konuşmadan çok önceleri söyledim ve bunun uygulanması sa- dedinde de seminerler, sempozyumlar düzen- ledim.

Bu ayrılığın ortadan kalkması lazım. Komşumuzdur; İran’ın %45’i Türk’tür. Bu sünnî-şîî çekişmesi yeni başlayan bir çekişme değildir. “Tarih içinde olmuş bitmiş, cereyan etmiş bir olayın kavgasını, hıncını, heyecanı- nı, düşmanlığını bugüne taşımaya lüzum yok- tur.” diye her zaman söylüyorum. Bunu inşa- allah daha da kuvvetli olarak söylemeliyiz. Her alanda her çapta bu çeşit anlamsız ça- tışma ve çekişmeler başkalarının işine yarı- yor. Bana dün de söylediler, buradaki konuş- malarda da duyuyorum. Pakistanlı kardeşle- rimizin cami cami çatışmaları oluyormuş. Ayrıca zaman zaman cami içinde de seçim- lerde o caminin yönetimini elde etmek için kavgalar oluyormuş, İngiliz polisi ayırmaya geliyormuş.

Tabi müslümanların bunların karşısında tedbir alması lazım. Dr. Asaf Hüseyin; bunları yok etme ve engelleme çalışması yapmamız gerektiğini vurgulamış oldu. Çok güzel bir konuşmadı, tebrik ediyoruz. Gerçi ben tebrik edemedim. Birileri bana bir şeyler söylerken gitmişti, bulamadım. Ama yine görüşürüz. Nihayet çok değerli bir konuşma yapmış olan Dr. Sakıp Bey. Ben kendisini çok takdir ettim. Her ne kadar onun mesleğinden değilsem de çok değerli bir kişiliği var ve not aldım. İnşallah fırsat bulursam kitaplarını temin edeceğim. Yazdığı kitapları okumak istiyorum, çok güzel bir konuya temas etti.

c. Avrupa Genç Müslümanlarının Eğitim Durumu

Avrupa'daki genç müslümanların tahsili nasıl olacak? Fiilen Avrupa'da yaşayan müslümanlar var. Ev, bark, iş, güç sahibi yıllardır buralardalar. Eğitimleri nasıl olacak? Bunların problemlerini dile getirdi. Müesseselerinin azlığını, hocaları meselesini dile getirdi. Onlarla ilgili kanunî mevzuattaki tıkanıklıkları, çelmelemeleri, baskıları dile getirdi ve kitaplarla ilgili yakınmalarda bulundu. Yani dünyanın her yerindeki müslümanlar; müslümanlar

tarafından, müslüman ruhla yazılmış çocuklarımıza rahatlıkla okutacağımız kitaplara muhtaçlar.

Biliyorsunuz Türkiye’de bile bizim iktidara ortak olduğumuz zamanlarda arkadaşlarımızın sözleri vardı; bu bizim camiamızın, İskenderpaşa camiasının sözüydü. “Okul kitaplarının İslâmîleştirilmesi.” Bu tabir ilk defa; “Bilginin İslâmîleştirilmesi hareketi.” olarak merhum Profesör İsmail Farukî tarafından ortaya konulmuştu; o da bir sosyolog. Çok kıymetli bir alimdi, şehit edildi, Allah rahmet eylesin. Bakın bir gayrimüslim bir yerde hocalık yapıyorsa, bir gayrimüslim bir yerde bir kitap yazmışsa mutlaka içinde dinamit vardır, patlayıcı madde vardır. Mutlaka içinde zehir vardır, mutlaka bir tehlikeli taraf vardır. Sabahki konuşmamda da söyledim. “Arapça’yı öğreteceğiz.” derken orada hadis alimleriyle alay ederek, İslâmî ilmî usullerle, beğenilmesi gereken usullerle alay ederek bir şeyler yapmaya çalışır.

Avrupa’nın metodu budur. Avrupalı, perdenin arkasından sessiz sedasız kuyu kazarak İslâm’la mücadele ediyor; karşısına çıkamı-

yor. Allah bir midir, üç müdür? Hadi bakalım gelsin “treenity ile unity” arasında bir münazara. Buna gelmiyor, gelemiyor. Gelemez çünkü haksız, Hıristiyanlık bakımından bile haksız. Gelip peygamberlik müessesinde mücadele edemiyor. Kitap meselesinde; “Benim Baybılım sağlam bir kitaptır, bozulmamış bir kitaptır.” diyemiyor. Kur’ân-ı Kerîm’in sağlamlığı karşısına çıkacak gücü yok. Ama endirekt metotlarla, sezilmeyen metotlarla her gün hem Avrupa’da hem Türkiye’de aleyhte çalışma yapıyorlar. Mesela ben Almanya’da bulunduğum zaman 1975’te 4 tane televizyon kanalı vardı. Hangi kanalı açsam her gün mutlaka Türkler ve müslümanlar aleyhine konular bulunurdu. Onlar halklarını böyle subjektif metotlarla gizli gizli eğiterek İslâm’ın karşısına ve bizim karşımıza hasım olarak yetiştiriyorlar.

d. İslamofobi’ye Karşı Alınacak Bazı tedbirler

Tabi bizim bunların karşısında, karşı tedbir almamız lazım. Onları İslâm’a ısındıracak çalışmalar yapmamız lazım. Onu yapmadığımız gibi kendi çocuklarımızı bile onların eline teslim ediyoruz, kendi çocuklarımıza

bile onların yazdığı kitapları okutuyoruz. Nihayet onların kafasında; İslâm'a yamuk bakan, İslâm'ı bir şey değil sanan, İslâm'ı hiçbir medeniyet değeri yok sanan insanlar olarak yetişiyorlar. Sonra o bizim memlekete geliyor, Batı'nın kültür ajanlığını yapıyor. Kültür emperyalizminin ordusunda Batı'nın bir neferi olarak çalışıyor.

Tabi bunlar, zikrettiği çok önemli konular ve ayrıca küçük de olsa eğitim müesseseleri kurmak gerektiğini vurguladı. Camilerde bile olsa, evin köşesinde bile olsa bir apartman dairesinde bile olsa eğitim müesseseleri kurmak gerektiği kanaatindeyim. Aynen katılıyorum ve altını çizerek vurguluyorum. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz şöyle buyuruyor: “Bir yerde beş tane aile varsa o ailelerin orada ezan okumaları, kamet getirmeleri, cemaatle namaz kılmaları boyunlarına borç olur. Eğer bunu yapmazlarsa şeytan onları esir eder, hâkimiyetine alır.

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ *Istahveze aleyhimü's-*

şeytân. “Şeytan onlara hâkim olur.”

Beş müslüman bir araya geldiği zaman camisini kuracak. Camiyi kurmak camide eğitimi getiriyor, eğitim de tebliğ'e götürüyor. Yani camide İslâmi bilgiler öğretilmeye başlanıyor. Ondan sonra da bilgilerin başkasına aktarılması ve İslâm'ın yayılması söz konusu oluyor. Onun için beş tane aile bir yerdeysetseniz, azımsamayın. Şimdi bizi misafir eden Yücel kardeşimiz limite yaklaşmış; orada dört tane Müslüman varmış. Bir tane daha olduğu zaman o bölgede bir cami açmak, orada cemaatle namaz kılmak zorundalar. Bunu hiç unutmayın, hadîs-i şerîftir. Beş tane ev bir aradaysanız orada merkeziniz olacak, ibadeti müşterek yapacaksınız, bir. Eğitim müessesenizi kuracaksınız, iki.

Her şeyin temeli eğitimidir. Eğitim bir şakî'nin oğlunu alim yapar, yanlış eğitim de bir alimin oğlunu şakî yapar. Anarşist olarak öldürülen bazı insanları biliyorum; babaları beş vakit camiye, hatta bizim gittiğimiz camilere giden insanlar. Yanlış eğitim almıştır, yanlış yola yönelmiştir.

Çocuk geliyor; "Benim annem babam namazsız, benim namaz kılmama da karşı.

İslâmî hayata yönelmemi endişeyle karşılıyorlar, karşı çıkıyorlar.” diyor. Mesela İlahiyat Fakültesi’nde benim bir talebem vardı, bana; “Hocam, ‘müslümanım’ diye annem babam beni evden kovdu.” dedi. Babası mûsikî aletleri imal eden bir kimseymiş. Sonra biz onlarla konuştuk, o anne baba daha sonra hacca gittiler. Allah’ın izniyle bizim çalışmamızın, konuşmamızın, verdiğimiz nasihatlerin faydası oldu.

İyi bir eğitim öyle bir annenin babanın çocuğunu müslüman yetiştirebiliyor. Kötü bir eğitim iyi bir anne babanın çocuğunu kötü yetiştirebiliyor. O bakımdan eğitimin çok önemli olduğunu ben de vurguluyorum ve “Eğitim müesseseleri kurmakta geç kalmayın.” diye arkadaşlarımdan rica ediyorum. Benim Avrupa’daki Müslümanlara en büyük tenkidim o olmuştur. 25-30 senedir oradalar, hâlâ eğitim müesseselerini kuramamışlar ya da yeni yeni kuruyorlar. Bu çok büyük eksiklik. Hemen bir kaç sene içinde orada kendi eğitim müesseselerini kurmaya başlamaları gerekirdi.

Ben birçok teşebbüs hatırlıyorum; başlamıştır, devam etmemiştir. Kurulmuş müesseseleri hatırlıyorum; kapanmıştır. Onların desteklenmesi gerekirdi. Çok çok güzel, kaliteli konuşmalardan, çok çok faydalı sonuçlar çıkabilecek, verimli, dolgun ve güzel bir gün geçirdik. Yarın da program devam ediyor. Daha sonra da bizim için başka programlar var. Konuşmacılara dua ediyoruz. Kimisi burada, kimisi ayrıldılar; Allah razı olsun. Demek ki İslâm için çalışan, İslâm için düşünen çok yüksek seviyeli münevverler, alimler var. Dinleyicilere de teşekkür ediyoruz; bu toplantıların, bu seminerlerin, böyle aile eğitim kamplarının periyodik olarak her zaman yapılmasını temenni ediyoruz.

“Allahu Teâlâ hazretleri sizlere dünya ve âhiretin her türlü hayırlarını ihsan eylesin.” diye temenni ediyorum. Sizin elinizden, sizin çalışmalarınızdan İslâm’a büyük faydalar hâsıl olmasını temenni ediyorum. Sizin sözlerinizle çalışmalarınızla nice insanların hidayete ermesini, Allah’ın sevdiği kul haline dönmesini temenni ediyorum, tavsiye ediyorum. Allah’tan sizlere dünya ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz, aklımıza gelen gelmeyen her

türlü hayrını diliyorum. “Dünya ve âhiretin her türlü şerrinden Allah sizi korusun.” diye dua ediyorum.

Es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

16 Safer 1416 / 15.07.1995

İngiltere

[Bütün AİLE EĞİTİM KAMPI KONUŞMALARI'na PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

